

נראדה אור

פרשת שמיני - החודש תשפ"ד

גליון ריט שנה ה

באור רבוה"ק מלעכוויטש קוידענו

{ שניני אור }

החודש הזה לכם - בשבת זו מקבלים כח להתחדש בעבודת ה', והשנה עם קריאתו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א בעריכת השלחן ביומא דהילולא של מרן אדמו"ר ז"ע זוכים אנו להתחדשות מיוחדת.

שח אדמו"ר שליט"א שבהיותו בשדה התעופה בחזרתו ארצה מציון הרה"ק הר"א מליז'ענסק שם לבו והתבונן בפעולת המדרגות הנעות - מצד אחד **מדרגות עלליה** ובצמוד אליהם **מדרגות לירידה**. לימוד גדול יש ללמוד מהם על תפקידנו בתקופה זו.

אין זה סוד שקיימת כיום ירידה גדולה - יעידו על כך הכינוסים הרבים לעורר על החובה לגדור גדר ולעמוד בפרץ הכלים הפסולים, ומה **יעשה החפץ להנצל מהירידה**. הלא אם יעמוד אדם על המדרגות הנעות כלפי מטה וינסה לעלות, תוך זמן לא רב יכיר הוא שהדבר בלתי אפשרי.

האפשרות היחידה לעלות היא לעבור למדרגות הנעות כלפי מעלה. וכך גם בדורנו - אם חפצים אנו להנצל מהסחף הגדול כלפי מטה, **מוכרחים אנו ליצור לעצמנו מסגרת של עליה תמידית**.

ובשפת המעשה: כותב הרה"ק הר"א בצעטיל קטן (טז) שכדי לשרש מנפשו מדה רעה צריך להרגיל את עצמו לעשות ההיפך במשך ארבעים יום כדי שההרגל הטוב יורש בנפשו. נתאחד אם כן לקבל על עצמנו קבלה קטנה - ממש קטנה בעינינו בו אנחנו מכירים בעצמנו שעלינו להשתפר, **ובקבלה זו נתמיד במשך ארבעים יום עד שתיקבע בנפשנו**, אז נוכל לאמץ קבלה נוספת.

הרווח הגדול ממסגרת כזו אינו רק ההתקדמות העקבית צעד אחר צעד במילוי חובתנו בעולמנו, אלא גם - ואולי בעיקר לקבוע את עצמנו במצב של עליה, **כך שממילא נהא שמורים ממגמת הירידה המשתוללת בחוצות**, במצב ביניים - לא עליה ולא ירידה קשה להיות, כך שאם ברצוננו להנצל מהירידה עלינו להעמיד את עצמנו במדרגות הנעות כלפי מעלה.

יתכן אמנם שישנם מעטים שכן מסוגלים לעמוד במצב ביניים, אך האמת שגם במצב זה קיימת סכנה - **סכנת המלומדה**, עבודת ה' הופכת להרגל הנעשה ללא חיות והתחדשות. אך כאשר מתחדשים בכל תקופה עם קבלה נוספת, קל יותר לעסוק בעבודת ה' בחיות ובהתחדשות.

ציין אדמו"ר שליט"א כי מבין מעלותיו של מרן אדמו"ר ז"ע - בעל הילולא בלטה **יציבותו ודבקותו בעבודת קונו בכל המצבים והזמנים ללא כל הבדל ושינוי**. בודאי יזה זה נייחא לנשמתו שנחזיק בדרכו על ידי התחדשות בקבלה קטנה בכל תקופה, שתתן לנו את הכח להתחזק ולהתעלות גם בדור התפוכות זה.

החודש הזה לכם - התחדשות קטנה שתעמיד אותנו במצב של עליה - **עלה נעלה וירשנו אותה**.

{ דברות קודש }

השפעת חיות רוחנית על ידי אכילה קדושה

זהירות שלא לקבל חיות מצד שכנגד

כדברים אלו איתא בתפארת שלמה בפרשתן עה"פ (יא) (זו) 'להבדיל בין הטמא ובין הטהור ובין החיה הנאכלת ובין החיה אשר לא תאכל', שעל ידי המאכלים שאוכל נשפע חיות לנפשו, ובאם אוכל מאכלים כשרים נמשך לו חיות מצד הקדושה ובאכילת מאכלות אסורות נמשך לו חיות מצד שכנגד, וזהו 'להבדיל בין הטמא ובין הטהור ובין החיה הנאכלת' שבאכילתה נשפע חיות דקדושה, 'ובין החיה' שנשפע ממנה חיות מצד שכנגד שצריך להשמר 'אשר לא תאכל'.

בזה מבאר הנאמר ביוסף הצדיק (בראשית לו לד) 'חיה רעה אכלתהו טרוף טורף יוסף', כי מצרים היתה ערות הארץ ונתרבו שם מאד כחות הרע, וחשש יעקב אבינו שייאכל יוסף ממאכלי מצרים שיש בהם ריבוי חלקי הרע - בחינת 'חיה רעה' ועל ידי זה 'טרוף טורף יוסף' כי יתגבר בו כח הרע ולא יוכל לעמוד בניסיונות הבאים עליו. אמנם מה עשה הקב"ה (שם לו ט) 'ויברך ה' את בית המצרי בגלל יוסף', שהשפיע קדושה בבית פוטיפר שבביל שלא ינק יוסף מהסט"א באכילת מאכליו רק מסטרא דקדושה, ועל ידי שיתגבר בו חלק הקדושה יאה בו כח להתגבר על קלי מצרים.

אכילה כראוי כדי להעלות חלקי הקדושה

והנה כפי שנתבאר אחר חטא עץ הדעת נעשה תערובת טוב ורע ואף המאכלים המותרים יש בהם חלקים מצד שכנגד, וכן בכל עניני היתר ורשות יש בהם תערובת טוב ורע, וכדי שיתקן חלקי הקדושה שבהם צריך לעסוק בהם בהתבוננות ובישוב הדעת כרצונו יתברך. ועל ידי שאוכל ושותה בכונה ראויה ובקדושה וטהרה, **נשפע מהם חיות רוחנית לנפשו ונתעורר לבו לעבודת הבורא**.

ואין הדברים אמורים בכונת העלאת הנצוצות שאינו שייך אלינו, כי אם בפשטות לברך בכונה קודם האכילה ואחריה ולהזהר בהלכות סעודה, ולהתבונן שאין רצונו בהנאת הגוף אלא לחזק גופו לעבודת הבורא ולתקן חלקי הקדושה שבמאכל, ובאופן זה חלקי הקדושה שבמאכל המצפים לתיקונם נתקנים ושבים לשרשם והאדם האוכל מתעלה עמם.

המשך בעמוד הבא >>>

דברו אל בני ישראל לאמר זאת החיה אשר תאכלו וגו' (יא) (ב).

במד"ש (תנחומא ה) זהו שאמר הכתוב (תהלים מ ט) 'לעשות רצונך אלקי חפצתי ותורתך בתוך מעי'.

מאכלות אסורות מושכים האדם לרע

איתא באוה"ח הק' עה"פ (ב) 'כמעשה ארץ מצרים' וגו' דאיתא מהארז"ל שלפעמים יתהפך האדם וישתנה בטבעו מטוב לרע ולא ידע מאיזה סיבה והוא עצמו יתמה היאך נהפך בדעתו, והוא מטעם שאכל מאכל שיש בו חלק מחלקי הרע או נפש רעה מהגלגולים, וכיון שנכנס בו אותו חלק רע נשתנה טבעו לרע ח"ו. ונמצא שהשומר עצמו ממאכלות אסורות שיש בהם כחות הרע מתגבר בו החפץ לעשות רצונו יתברך, וזהו ביאור הכתוב 'לעשות רצונך אלקי חפצתי ותורתך בתוך מעי', שעל ידי שאוכל ומביא במעיו רק מאכלות שהתירה תורה חפץ לעשות רצון אלקיו.

ביתר ביאור הנה הבורא יתברך מפליא לעשות שברא האדם משני כחות מנוגדים הקשורים זה בזה, הנשמה שהיא חלק א-לוה ממעל נתונה וקשורה בתוך הגוף הגשמי, והחיות לשניהם יחד באה על ידי המאכל. כי המאכל יש בו חלק גשמי הנראה לעין ויש בתוכו חלקי קדושה, ובאכילת המאכל ניזון הגוף מחלק הגשמי והנשמה מחלקי הקדושה.

ובעת בריאת העולם היו הטוב והרע נפרדים זה מזה, ואז היו במאכלים הכשרים רק חלקים מצד הטוב ובמאכלות אסורות מצד שלהיפך, אמנם אחר חטא עץ הדעת נתערבו הטוב והרע ואף במאכלים הכשרים יש בהם חלקי הרע, אלא שמאכלות אסורות כמעט כולם מצד הרע והאוכלם נתגבר בו הרע על הטוב ונטמטם מחו לבו בענינים רוחניים ולזה אסרה תורה לאכלם. אבל מאכלים הכשרים אף שיש בהם חלק רע, על ידי שאוכלם באופן הראוי כפי שיתבאר מתעלים חלקי הקדושה לשרשם ונשפע על ידי זה חיות רוחנית בנשמתו.

אבל אם אינו נזהר באכילתו ואינו אוכל אלא למלאות אתו נתגשם על ידי האכילה. כדאיתא מהרה"ק ר' פינחס מקאריץ (אמרי פנחס שער הקדושה עז) בשם מרן המגיד שזמן האכילה הוא זמן מלחמה, שאם מעלה חלקי הקדושה באכילתו מתעלה עמו ואם אין מעלה אותם יורד עמו ח"ו. כי חלק הקדושה שבמאכל כבר המתין זה זמן הרבה לתיקונו על ידי שיאכלנו איש יהודי בקדושה באופן הראוי, ולבסוף בבואו ליד איש יהודי לא שם לבו לגודל העבודה שיש באכילה וגרם ירידה לניצוץ, וכיון שהיתה ירידתו על ידו יורד אף הוא עמו ח"ו.

בפסח זוכים שיוצא הפה מהגלות

לתכלית זו ירדו ישראל למצרים בהיות שם הרבה חלקי קדושה שנצרכים להעלותם, ולזה ירדו עד מ"ט שערי

פיהם מהגלות כבר היו יכולים לאכול באופן הראוי כרצונו יתברך, ועל ידי זה לדבר כל דיבורי קדושה בחיות פנימית ואמרו לפנינו שירה חדשה על גאולתם. ובכל שנה בבוא זמנים אלו חודש ניסן וחג הפסח נתעורר הארת ניסי יציאת מצרים וזכה היהודי שיוצא פיו לחירות. והזמן גרמא לשפוך לב כמים בתפילתו כדאיתא בספה"ק שנקרא פסח כי זוכה האדם להיות פה – סח בתורה ותפלה, וכן לאכול בקדושה ובטהרה מתוך התבוננות בגודל ערך עבודת האכילה שבה תלויה חיותו הרוחנית.

יעזור השם יתברך שנזכה להתחדשות ולכל הקדושות של זה החודש ונזכה להקריב קרבן הפסח במועדו במקומו וכהלכתו בבנין ביהמ"ק על ידי משיח צדקנו במהרה בימינו.

שמיני - החודש הש"ס

מאורי אור

פרשת שמיני באור רבותינו

להשם יתברך 'שלח נא ביד תשלח' פירש"י ביד אהרן. אמנם אהרן מדה אחרת היתה לו בעבודתו בביטול להשם יתברך בלא שום חשבון. ועל זה נאמר 'וראך ושמח בלבו' שבעת ראה אהרן את משה בא למצרים הכיר בו שניטלה ממנו הכהונה וניתנה לו, ואף שבשפלותו החזיק עצמו קטן ממשה שמח ולא סירב כי היתה עבודתו בביטול להשם יתברך. ועל ידי שהיתה עבודתו בדרך זו זכה למעלת הכהונה, וזהו שאמרו בזכות 'וראך ושמח בלבו' זכה לאורים ותומים על הלב.

בזה יבוארו דברי רש"י שהיה אהרן בוש וירא לגשת אמר לו משה למה אתה בוש לכך נבחרת, הלא נבחרת לעבודת הכהונה דייקא מחמת שעבודתך בביטול גמור להשם יתברך בלא שום חשבון אחר, ואם כן קרב אל המזבח בביטול לדבר ה' אף אם ברוב ענוותנותך אתה בוש וירא לגשת.

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, שמיני תשע"ז, ליל שבת

צריך לכוון לעשות הכל לשם שמים

ויקריבו לפני ה' אש זרה אשר לא צוה אותם (י"א). הלשון 'אשר לא צוה אותם' לכאורה אינו מובן. מכאן מוכח שאין שום דבר רשות והיתר לעשות כידוע מספרים הקדושים (ראה דברי שלום פרשת תולדות על הפסוק ולאום מלאום יאמץ), וכל עשיות האדם בעולם צריך להיות דוקא על פי התורה והמצוה, גם דברים גשמיים כמו אכילה שתיה ושינה ועסק פרנסה. וכל הדברים אשר האדם עושה בגשמיות ותיקון העולם צריך לכוון הכל לשם שמים, היינו שיהיה לו כח ומנוחת המח לעסוק בתורה ובמצוות. כמאמר חז"ל (אבות פ"ב מ"ב) וכל מעשיך יהיו לשם שמים, וכדאיתא בשו"ע (או"ח סי' רלא) שכל מעשיו יהיו לשם שמים, ואז נכנס הכל בגדר מצוה, ועל זה אמרה תורה (שמות כ ט) 'ששת ימים תעבוד ועשית כל מלאכתך'. אבל הם הקריבו אש זרה כמו רשות והיתר, אבל לא היה נכנס בשום גדר מצוה, וזה 'אשר לא צוה אותם' ודפח"ח.

אמרי יעקב (תרי"ג)

בעת עומד בתפלה יחשוב בעצמו כאילו לא התפלל מעולם ולא יתפלל עוד, כדברי הגמרא (יומא כד.) איזוהי עבודה תמה כל שאין אחריה עבודה. ובאופן זה יקל עליו לעסוק בכל מצוה כראוי וכנכון ולהשלים עבודתו כרצונו יתברך.

זהו רמז הכתוב 'זה הדבר אשר צוה ה' תעשו', שלא אמר אלו הדברים בלשון רבים אלא בלשון יחיד, להורות שיתבונן תמיד שאין לו לעשות אלא דבר זה בלבד. ועל זה אמרו במדרש אותו יצה"ר העבירו מלבבם שיעבירו מלבם היצה"ר המביא מורא בלבם שלא יעלה בידם לעשות כל המוטל עליהם מריבוי המצוות ועניני העבודה, כשם שהוא יחיד בעולם כך תהא עבודתכם מיוחדת לפניו כעבודה יחידה שאין מלבדה שום עבודה, עשיתם כן 'וירא אליכם כבוד ה'".

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, שמיני תש"פ, רעוא דרעיון

לכך נבחרת - לגשת לעבודה אף שאתה בוש

ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח וגו' (ט ז).

ברש"י שהיה אהרן בוש וירא לגשת אמר לו משה למה אתה בוש לכך נבחרת.

בעת שאמר ה' למשה לילך למצרים לגאול את ישראל מיאן משה בכמה מיני טענות עד שלבסוף 'ויאמר בי ה' שלח נא ביד תשלח, ויחר אף ה' במשה ויאמר הלא אהרן אחיך הלוי ידעתי כי דבר ידבר וגו', וראך ושמח בלבו' (שמות ד י"ד). וברש"י רבי יהושע בן קרחה אומר כל חרון אף שבתורה נאמר בו רושם וזה לא נאמר בו רושם וכו', אמר לו רבי יוסי אף בזו נאמר בו רושם 'הלא אהרן אחיך הלוי', שהיה עתיד [אהרן] להיות לוי ולא כהן והכהונה הייתי אומר לצאת ממך, מעתה לא יהיה כן אלא הוא יהיה כהן ואתה לוי וכו'. ובגמרא (שבת קלט.) בזכות 'וראך ושמח בלבו' זכה אהרן לחושן המשפט על הלב.

הביאור כי משה רבינו היה רעיא מהימנא וכל מגמתו להיטיב לישראל, וכיון שבגודל ענוותנותו היה סבור שעל ידי אהרן הכהן תהא הגאולה באופן נעלה יותר, אמר

מעלת יום השמיני למילואים

היום ה' נראה אליכם (ט ז).

ידוע (תיקון ת"י כ"א ג.) כי בחטא האדם גורם פירוד וריחוק באותיות השמות הקדושים, היינו שאותיות ו"ה נתרחקו מן י"ה. וגם איתא בספרים הקדושים (פרי"ח שער חג המצות פ"ה) שאותיות י"ם מאלה"ם נפגם על ידי חטא, י"ם עם ו"ה הוא אותיות היו"ם. אבל ביום השמיני למילואים אחרי שנתקן ז' ימי הבנין, ואמרו חז"ל (מגילה י.) שהיום היה גדול כיום שנבראו בו שמים וארץ, בחינת תפארת ומלכות היינו יחוד גמור ושלם, אז אמר 'היו"ם ה' נראה אליכם' והבן. וזה הפירוש 'אתם הדבקים' (דברים ד ז), שעושין חבור ויחוד ודביקות באלו השמות ה' ואלה"כ"ם, אז חיים כולכם היו"ם' דייקא, ודפח"ח.

אמרי יעקב (תרי"ג)

לא יחשוב בשום עבודה מלבד מה שעוסק עתה

ויאמר משה זה הדבר אשר צוה ה' תעשו וירא אליכם כבוד ה' (ט ז).

במדרש (ילקוט שמעוני תקכ"א) אמר להן משה לישראל אותו יצה"ר העבירו מלבבכם ותהיו כולכם ביראה אחת וכו', כשם שהוא יחיד בעולם כך תהא עבודתכם מיוחדת לפניו וכו' עשיתם כן 'וירא אליכם כבוד ה'".

בדרך רמז יש לבאר שמורה כתוב על המתחיל ומתחנך בעבודת הבורא כענין יום השמיני שנתחנך בו המשכן והחלה עבודת הכהנים, כגון נער הנעשה בן י"ג ונכנס בעול תורה ומצוות וכן כל הנכנס בשערי העבודה, שיכול לחשוב בלבו הלא יש עליו לקיים כל כך הרבה מצוות ומה רבים עניני העבודה שעליו להשלים עצמו והכיצד יעלה בידו לקיים כל המוטל עליו.

והעצה היעוצה לו להצליח בעבודתו שבכל ענין שעוסק יתבונן שאין לו בעולמו שום מצוה ועבודה אחרת מלבד מה שעוסק עתה. בעת מברך ברכת המזון לא יחשוב משום מצוה אחרת, ואף במצוה זו עצמה ידמה בעצמו כאילו מעולם לא בירך ולעולם לא יברך ואין לו אלא ברכה זו. וכן

אספנו לי חסידי...

שיחת חברים בדרכי רבותינו

סעודת הילולא לרה"ק התפארת שלמה' עראדאנסק ז"ע כ"ט אדר

הארת הצדיק לדורי דורות | נוטר הברית | נשמת רבי עקיבא והכנת שלמה | נסיון הצדיק - שנותנים לו מן השמים מה לפעול ישועות... | עצות תואכל במקום קדוש - הסתלקות הרה"ק בימי ערב פסח

כשיושבים בסעודת הילולא לרה"ק מראדאנסק ז"ע, הרי שאין צורך לעמול קשה בבירור אורו הבהיר, ספרו הקדוש 'תפארת שלמה' הלא עמוס מון אל זן במעלת נשמת הצדיקים ודבקות בדרכיהם הטהורות. הראדאנסקער הקדוש אף גילה ופירסם בעולם מעלת נשמת הרה"ק מליו'ענסק לברואי מטה אף לאחר הסתלקותו לגונ"מ, גילוי שעושה פירות עד היום הזה.

על כן ישבו החברים ולמדו מעט בספרו הק', עוררו את ליבם באור הצדיקים ונועם העבודה, שוחחו מהליכותיו בקודש, הכל למען התכלית והעיקר - זעקת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א בעת האחרונה בשם הגאון האדיר ר' שמואל אויערבאך זצוק"ל - עם ברענט א קאלטקייט! אש של קרירות מלהטת ברחוב, קרירות לתורה, קרירות לתפלה, קרירות לטהרה המחשבה, קרירות לדבקות הבורא. קרירות!

לשם כך יושבים החסידים, יושבים בצוותא חדא בכל עת מצוא, בשבת ויו"ט, ביומא דהילולא, ואף בבין הזמנים, ובכל הזדמנות הנקרות להם, כי הקרירות מסוכנת היא עד מאד! א פלאם פייער - לבת אש לבורא כל עולמים! זה מה שנדרש מעובד השי"ת.

ראש החבורה: נתפח בדיבורים קדושים שאמר הרה"ק בחנוכת בית מדרשו החדש בעיר ראדאנסק על מילות הפיוט 'צדקתם תצהיר כאור שבעת הימים' הנראה לי לרמוז בזה מעלת הצדיקים אשר מפיהם אנו חיים, והם המשיכו האורות מלמעלה ולהורות את בני ישראל דרך הישרה לעבודת הבורא ב"ה כל ימי חייהם להאיר פני תבל.

שלמה חיים: התנצלותי על שאני מפסיק באמצע דיבורי ראש החבורה, כשאני שומע את המילים 'להורות את בני ישראל דרך הישרה. עולים בקרבי אין ספור לעכטיגע דיבורים שמדריכנו בספרו

'תפארת שלמה' בשביעי של פסח כתב רבינו עה"פ וה' הולך לפניו יומם בעמוד אש לנחותם הדרך - השי"ת עומד בכל עת ועונה לפני כל איש ישראל ומאירו בעמוד אש לדעת את הדרך ילך בה, מה רצון השי"ת מעמנו! האדם רק צריך לפתוח את עיניו ולהתבונן ויראה את אור השי"ת!

ראש החבורה: ממשך התפארת שלמה ואומר 'לכן גם בהסתלקותם מעולם הזה ויושבים בכבוד בן עדן זה עולם מסתכלים לעולם הזה בעינא פקחא ואור תורתם נשפע לכל הדורות הבאים אחריהם בל ימוט לנצח' וודאי שהוא עצמו לא ימרה את דיבוריו, ואם אמר שהצדיקים מסתכלים לעולם הזה וודאי שמשמי מעל יפנה אלינו ויעורר רחמים עבור פליטת עמו בית ישראל.

אהרן יוסף: הרה"ק ר' חיים יוסף מפיעטקוב - המכונה 'דאקטער' היה מגדולי תלמידי הרה"ק מלובלין ולמרות זאת נסע להרה"ק שהיה תלמיד הרה"ק ר' מאיר מאפטא, תלמידו של הרה"ק מלובלין, לפליאת מקורביו מדוע נוסע הוא לצדיק צעיר הרבה יותר ממנו לאחר שכבר קנה מצדיקים בדורות הקודמים, השיב רבי חיים דוד, שיש לו בקבלה מרבו הקדוש מלובלין צורת נוטר הברית וצדיק יסוד עולם שבדור, והרה"ק מראדאנסק יש לו צורה כזאת אחת לאחת, ואף יש לו את נשמת התנא רבי עקיבא וחכמתו של שלמה המלך, ואיך לא אסע אליז?!

ברוך מרדכי: בבחינת 'הוא היה אומר' כתב בתפארת שלמה על פורים מדוע חשב המן לעשות עץ וזה לשונו הזהב 'כל מחשבת המן עליו היה להביאו לידי מחשבה זרה כמ"ש להעביר מחשבת המן הרשע כי רצה לעקור הקדושה מכלל ישראל. אך מרדכי עמד בצדקו ולא יכול לו, לכן נתנו לו עצה בזה לעשות העץ כו' רומז בזה לעורר פגם חטא עץ הדעת אשר כל הנשמות היו תלויים באדם הראשון ונפגמו כידוע. והם סברו כי יהיה גם עליו שום שליטה להיות לו שום צד נגיעה לסט"א להביאו לשום מחשבה רעה ח"ו כמו כל אדם שיש בו חלק מעץ הדעת טוב ורע.

אך באמת הם טעו בזה כי מרדכי היה בבחינת כולו טוב כמו משה רבינו עליו השלום דכתיב ותרא אותו כי טוב....

יעקב יצחק: הרה"ק מקאצק אמר על התפארת שלמה כששמע שהתחילו חסידים לנסוע אליו, יש לו ברענעדיג הארץ - לב בוער לאבינו שבשמים, אכן הראדאנסקער הקדוש לא רצה להתפרסם והיה מנסה לגרש את כל האנשים שבאו אליו, תחילה נסה להגיד שאינו שווה מאומה... אך לאחר שראה שאיש לא מאמין לו... שלח את המסתופפים אליו לידידו ורעו הרה"ק ר' יעקב מוויאדאמ - ידידו ורעו משכבר בעת הסתופפו אצל הרה"ק ר' ישע"י מפשעדרבוז', ואמר שהוא בעל מדרגה יותר ממנו, אך רבי יעקב עצמו נסע להסתופף בצילו... כך שלא הועיל לו רבות והוכרח לקבל את האנשים. תמיד מרגלא בפומיה שמקנא הוא ברעו רבי יעקב שהצליח לפעול בתפילתו שלא ינהו אחריו המוני בית ישראל, כך יכול הוא לשבת על התורה ועבודה בשלוות הנפש.

חנוך העניך: שפלותו היתה עד אין קץ ושיעור, אולי לכן נעשה לצדיק מפורסם כל כך ומנהיג לרבבות, כמו שכתב רבינו בריש פרשת שלח וביתר הרחבה בפרשת קרח, כי עיקר

עבודת הצדיקים הוא במידת השפלות והענווה וככל שמשפיל עצמו, ככל שמרגיש בעצמו באמת שאינו ראוי להיות נשיא בישראל, כך מתעלה במדרגה יותר ויותר.

וז"ל בפרשת קרח: גם אצל הצדיקים הגדולים הנה מראים להם מן השמים ענין גדלות לעשות מופתים בארץ והכל רצים אחריו זה הוא בתחלה רק לנסיון... ע"ש הדברים באורך. כל סממן של כבוד וגיון מלכות דחה רבינו בבוז ובשאט נפש.

שלמה חיים: בספר

נפלאות התפארת שלמה מסופר מתי אמר הרה"ק מימרא זו. היה זה בראשית ממלכתו בעיר ראדאנסק, באותה תקופה פרץ מרד של איכרי פולין ואציליהם אל מול מלכות רוסיה, המורדים הפולנים התקדמו במהירות, ובכל מקום שהגיעו נסוגו חיילי צבא רוסיה, כשהגיעו לאזור ראדאנסק פשטו על ביתו של אחד מראשי הקהל בעיירה המקומית הסמוכה לראדאנסק ושמו אותו במעצר, המורדים האשימו אותו בשיתוף פעולה עם השלטונות ורצו לדוננו למיתה.

בני המשפחה ששמעו שבעיירה הסמוכה ישנו רב שהתפרסם לפועל ישועות, החישו את פעמיהם לבית הרב דמתא בבקשה שהמתיק הדינים מעל ראש המשפחה. כששמע הרה"ק את הדברים ואת דין המוות שרוצים לגזור על האיש, נענה ואמר 'לא יהרגו אותו, רק יצטרכו לגמור את הדבר בממוץ' וציווה ללכת אל ראש המורדים ולבקש על נפש אביהם.

בני המשפחה עשו כאשר נצטוו והלכו לראש המורדים, אמר להם הלה כי ראש המשפחה פושע הוא כי לא רצה לספק חיטה לצבאם, על כן עצרוהו, לאחר משא ומתן סוכם כי ישלמו קנס של שלושים אלף זהובים - סכום עצום, וישחררו את אביהם לחפשי, כשהגיעו לראדאנסק בשמחה לספר את דבר השחרור ושאכן הסתיים הדבר בממוץ כמו שפסק הרה"ק, שאל הרה"ק כמה כסף עלה השחרור, וכשמע שמדובר בסכום עצום כל כך, זעק 'היתכן סכום כה גדול?! גם הכסף הזה ישוב אליך! פסק.

כמה שנים חלפו והמרד זוכא, המורדים כולם נהרגו ונתפרזו לארבע כנפות הארץ, והממשלה לקחה את כל שבי המורדים לרשותה, אך על פי חוקיהם - כסף שנכתב ממי נשדד, חייבים הם להחזיר לבעליהם, יום אחד נקרא האיש למטה המשטרה המקומי והנה כספו בפי אמתחתו - כל שלושים אלף הזהובים נמצאים ואמר לו מפקד המשטרה, כי רוב רובם של הסכומים לא היה כתוב בפנקסיהם ממי הם גזלו, משום מה את כספך הם כתבו, על כן הא לך!

העשיר החיש פעמיו אל רבינו ובהתרגשות עצומה סיפר על כי לא נפל אפילו שיערה אחת מדבריו... ואז אמר רבינו את מה שהביא חנוך העניך מתפארת שלמה בפרשת קרח ע"ש דבריו הק' והנעימים.

ראש החבורה: רבינו נסתלק לבית עולמו בימים של ביעור החמץ והכנת הגוף לאכילת מצה ומרור הקדושים. הלא דבר הוא כמה וכמה פעמים כותב רבינו במעלת הכנת הגוף לאכילה זו, בפרשת וישלח מאריך הוא בפסוק 'הסירו את אלהי הנכר' על חובתנו להתקדש ולטהר מחשבותינו קודם מצות אכילת מצה.

אזהרתו בפרשת ויקרא - מצות תאכל במקום קדוש, הלא ידועה היא לכל צורב, לאכול מצות במקום קדוש, להכין ולקדש את גופנו בימים שלפני הפסח, איננו מתיימרים להבין בחשבונות שמים חלילה, אך יתכן לומר כי בד"כ ביום ההילולא מתעורר בקרב עדת ישראל הרצון ללמוד את דרכי הצדיק והדרכותיו, על כן נסתלק בימים אלו להזכיר ולזרז לנו אזהרתו הקדושה - מצות תאכל במקום קדוש, הייליגע מחשבות, הייליגע דיבורים! זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל.

תפקידנו בימי בין הזמנים

מתוך שיחות ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בונה טהורה בלימוד התורה

נכנסים אנו כעת לחודש ניסן שהוא זמן של נקיון וטהרה הנפש, ומשמים טובבו שדוקא בימים אלו יצאו לבין הזמנים. כי באמצע הזמן עוסקים בלימוד בעיון ובהבנה ולא תמיד יש זמן להתבונן היכן עומדים בעבודת ה', אף שהבחורים כאן עוסקים בכך אף באמצע הזמן, אבל יש ענינים יותר בדקות שבאמצע הזמן אין כ"כ פנאי לעסוק בהם.

כפי שמסופר שהרה"ק הרשב"ב מליובאוויטש אמר פעם לאחד מחסידיו שילמד מסכת בבא בתרא בעל פה, ואמר לו וכי מה הנך מפחד - מפניות, אח"כ תשוב על זה בתשובה ובינתיים תדע מסכת בבא בתרא. ומתי מגיע הזמן של - אח"כ תשוב ע"ז בתשובה, בין הזמנים הוא הזמן המתאים לכך. כי באמצע הזמן בחור תמיד ממחר לסדר ולשיעור, אבל בבין הזמנים יכול לעצור ולהתבונן, ב"ה עברו עלי ששה חדשים של השקעה ויגיעה בתורה, הבה ואתבונן כמה הלימוד אכן בנקיות הכונה באופן שמדבק את נפשו בנותן התורה.

בפרט בחודש זה שכל מציאותו היא חירות מכל ענין שמפריע לנשמה, ולכך עוסקים בביעור חמץ ומבערים אפילו משהו ממנו, כי הכונה בזה שכל אחד יבער מנפשו כל ענין שאינו כראוי. כעת הזמן להתבונן היכן אווזים בתיקון המדות והיכן בנקיות הכונה בלימוד, כי כל הקשר"ק - הקרצופים והנקיונות שעוסקים בימים אלו, אינם רק נקיון הבית אלא נקיון הלב, כדי לזכות לחירות הנפש בחג הפסח.

בין הזמנים - מדרגות מקומה לקומה

באמת היו הרבה גדולים שלא היתה דעתם נוחה כלל מהמושג בין הזמנים, אבל לאחר שכבר קיים דבר כזה יש לידע כיצד לנצל ימים אלו. לכל אדם יש בנפשו כחות הנפש שעמם עוסק בעבודת ה', ובכל זמן בישיבה בונה עוד קומה בכחות נפשו, וימי בין הזמנים הם כמדרגות לעלות מקומה אחת לשניה.

בעליה במדרגות יש שני דברים, קודם כל יש בהם תשוקה ורצון לעלות, כי רק מתוך רצון להיות בקומה עליונה יותר עולים במדרגות, כך בין הזמנים הוא זמן לעורר בנפש רצון לעלות ולהתקדם בזמן הבא. ועוד יש במדרגות שאדם אינו יכול לעלות בקפיצה אחת מקומה לקומה, רק בעליה מתונה מדרגה אחר מדרגה, כך ימי בין הזמנים מיועדים להתבונן כיצד נראה הזמן שעבר ומה מתכננים לזמן הבא, ובצורה כזו ניתן לעלות בזמן הבא לקומה עליונה יותר.

שיחה לתלמידי ישיבתנו הקדושה לקראת בין הזמנים - ער"ה ניסן תשפ"ג

סדר העבודה בימי בין הזמנים

דברנו עתה על חודש ניסן אף שעדיין עומדים בחודש אדר ממש באמצע הזמן, ויש עוד ארבעה חמשה ימים של לימוד רגיל עד סוף הזמן, אמנם מר"ח מתחיל הזמן של בין הזמנים, וכאשר מדברים שבחודש ניסן יש כח התחדשות, הרי שעיקר ההתחדשות היא על ידי התורה, כדאיאת בחז"ל (רש"י דברים כו טז) בכל יום יהיו בעיניך כחדשים, כאילו

היום ניתנו מסיני, ובעת שעוסק היהודי בתורה נשפע בנפשו כח להתחדש ככריה חדשה.

והנה יש הסוברים שבזמן זה של בין הזמנים אין סדרים, אבל האמת שאצל יהודי אין שום זמן בלי סדרים, כי הסדרים הם יסוד לישוב הדעת בעבודת ה' ולכל עניני העבודה. ואף בבין הזמנים יש סדר מתי קמים ומתי מתפללים, מתי עוסקים בהכנות לפסח וקונים צרכי החג ומתי הולכים לישון בלילה, וכאשר יש סדרים מספיקים הכל על צד היותר טוב.

הבחורים ודאי יש להם להחזיק בימים אלו בסדרי הלימוד והתפילות, כפי שכבר מזה זמן יש אצלנו תקנות קבועות לזמן הקימה ושל סדר לימוד במשך שעה ורבע בכל יום - אף בבין הזמנים, וכפי שיש ב"ה בחורים שנכנסים מדי חודש עם דפי העדכון. אבל אף אברכים שיש להם ב"ה בית וזקוקים לעסוק בהכנות לחג, יכולים להחזיק בסדרי הלימוד והתפילות כאשר הם יתכננו את עצמם מראש.

כמה געשמאק היא כאשר יבואו כולם בבוקר ויתפללו יחד, וכמו כן כאשר יתכנסו כולם אה"צ לתפלת מנחה ובין מנחה לערבית היא זמן של שעה שיעסקו אז כולם בתורה, אברכים בחורים ואף ילדים גדולים יותר אחר שסיימו את לימודים בת"ת, כדי שלא יעברו ימים אלו ללא לימוד של תשב"ר. ושעה זו תהא שעה של לימוד בלבד, כי פארענגען אפשר בשעות אחרות.

סוף מעשה במחשבה תחילה

אלא שזהו דוקא כאשר מתכננים כראוי את הסדרים לימים אלו, כי אמנם אברך שגר קצת רחוק כאשר מגיע שעת מנחה הוא ממחר ונח לו יותר להתפלל ליד הבית, אבל אם מתכננים הכל מראש יש זמן לכל, גם לעסוק בהכנות לפסח וגם ללמוד. ואם מתכננים לעסוק בהכנות לחג מהשעה אחד עשרה בבוקר עד שש בערב, ודאי ששבע שעות מספיקים ברווח להכל ואח"כ אפשר לבוא ללמוד. כפי שכבר אמרנו שעל המשנה בתחילת פסחים אור לארבעה עשר בודקין וכו', איתא ברש"י אור לארבעה עשר - גרסינן ופירש האמרי אמת שגם באור לארבעה עשר גרסינן - יש לעסוק בתורה, ואם יתכנו סדרי ימים אלו כראוי, אפילו בערב פסח יהא זמן לעסוק בתורה - קודם התפלה בבוקר או בזמן אחר.

לכן צריך כל אחד לתכנן מראש את ההכנות לחג הפסח, ולא להשאיר הכל לערב פסח ואף לא לשבוע שקודם פסח, ובאופן זה לא יכנסו ללחץ בימים אלו ויהא הכל מתוך שמחה וישוב הדעת. כי כאשר עוסקים בביעור חמץ ודאי יש להיזהר לא להוסיף עוד חמץ שהוא כעס ועצבות וכל אביזרייהו, והכל תלוי בתכנון נכון מראש שעל ידי זה יש זמן לכל ההכנות וזמן לעסוק בתורה ולהתחדש כראוי בכחות הנפש בימים אלו.

יעזור השם יתברך שנוכה להתכונן לחג ללא שום לחץ, ואף מענייני ההוצאות לחג לא תהא לנו שום טירדה, ואמנם יש להחזיק טובה לגבאים המתיעעים הרבה להקל על אנ"ש בהוצאות החג, ומי שנצרך עוד לעזרה שיגש לומר לגבאים כדי שנוכל בעז"ה לסייע לכל אחד להכניס את

החג מתוך הרחבה וישוב הדעת. ונוכה להתכונן לחג כראוי ולחוג את חג המצות בשמחה.

ויקהל - פקודי תשפ"ג, רעוא דרעיון, סיום דברות הקודש

>>> המשך 'מאורי אור' מעמוד ב

המקדש עצמו מקדשין אותו

אל תשקצו את נפשותיכם בכל השרץ השרוף ולא תטמאו בהם ונטמתם בהם. כי אני ה' אלקיכם והתקדשתם וגו' (יא מג-מד).

לכאורה אינו מובן מה שייך למצוה זו 'והתקדשתם'. ונראה לי לפרש על פי מאמרם ז"ל (כתובות עז): הזהרו מזובים של בעלי ראתן [ו]פירש רש"י שיש להם שרץ במוח. ואמרתם וכדומה לי שראיתי גם כן ענין זה באיזה ספר, כי בעלי ראתן הם בע"ק רח"ל כלשון (יומא פח). רואה וכו'. כי באמת נמשך זה מפגם הראיה וע"ז נעשה שרץ במוח רח"ל, פירוש שיסוד עולה עד הדעת (זוה"ק משפטים קי), ועל ידי פגם מידת היסוד נפגם הדעת ויש לו בלבולים קשים ומרים ובראשו נגע וד"ל...

וכענין זה שמעתי בבירור, כי איש אחד בא לאיזה גאון וצדיק, שהיה לו בלבולים קשים רח"ל, הרהורי ע"ז רח"ל, אשר אין להעלות על הכתב. ואמר לו הרב הנ"ל אני איני יכול להועילך, לך אצל הקדוש מהר"ש מקרלין נ"ע. ובא אצל זקני הרה"ק הנ"ל בעת הדלקת נרות חנוכה בעת שאמר המזמורים כדרכו בקודש. וכשהגיע אצל פסוק (תהלים קלו כד) 'ויפרקנו מצרינו כי לעולם חסדו', הכה אותו על כתיפו ואמר, מאמין אתה שהש"ת יכול לפדות ולפרוק מכל המצרים והקליפות, ותיכף ומיד נפטר האיש מהדמיון הרע רח"ל. והוא ממש כמו שכתבתי שצריך לזה צדיק גדול וקדוש, כי פגם עבודה זרה רח"ל נמשך גם כן מפגה"ב, כמו שאמרנו ז"ל (פסיקתא רבתי כא יח) 'לא יהיה לך כנגד לא תנאף'.

וזהו שאמר הפסוק 'אל תשקצו את נפשותיכם בכל השרץ השרוף', כלומר שרץ שבמוח הבא על ידי פגה"ב רח"ל. וזהו שסיים הכתוב 'ולא תטמאו בהם ונטמתם בהם' וכמו שאמרנו ז"ל (יומא לט). ונטמתם בהם, כי עיקר טמטום הלב והמוח בא על ידי פגה"ב רח"ל. וזהו שסיים 'והתקדשתם', כי כל מקום שאתה מוצא גדר ערוה אתה מוצא קדושה (ויק"ר דו; הובא ברש"י ויקרא יט ב). וכמו שפירש זקני רבינו נ"ע על המקדש עצמו מלמטה (יומא לט), פירוש בקדושת הברית מקדשין אותו מלמעלה, מוחא ולבא ומסייעין אותו בעבודת הש"ת, וכן הפירוש כאן.

דברי שלום

לכנימין אמר ידיר ה'

ברכת מול טוב ישא ידירנו הודיל ודעולת, מחשבו אברכי איש, רב הפעלים לתורה ולתעודה ולהיות עם רב

הרב בנימין פפנהיים הי"ו

לרגל יום שמחת לבו

חנוכת המקוה המפואר

פ"י עמלו לשם ולהפאת

בשכונת החורשה - רמת בית שמש ד

יצו ה' את הברכה באמטיו ובכל מעשיו ידיו ובכל דרכיו יפה ויצלית כרגשי שמחה וידידות

חבורת האברכים הצעירים

מצטרף לברכה בקירוב המקום וחלב: אירון יצחק פיינשטיין